धादिङ–यू.एम.एन.

वार्षिक प्रतिवेदन २०७३/७४

सन् २००५ देखि यूनाईटेड मिसन टु नेपालले धादिङ जिल्लामा क्लष्टर कार्यालय स्थापना गरी निरन्तर सामुदायिक विकासको परियोजनाहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। आ.व. २०७३/७४ मा ९ वटा साझेदार संस्थाहरू मार्फत १० वटा परियोजनाहरू साविकको २३ गा.वि.स.हरू र निलकण्ठ नगरपालिकामा सञ्चालन गर्न सफल भएको छ। सुशासन, शिक्षा, स्वास्थ्य, शान्ति प्रवर्द्धन, दिगो जीविकोपार्जन र सर्वाङ्गीण विकासको क्षेत्रमा सञ्चालित कार्यक्रमहरू अन्तर्गत ९ संस्थाहरू, १३३ सामुदायिक समूहहरू, ५ सहकारीहरू, ५ सञ्जालहरू, ३१ सामुदायिक विद्यालयहरू, ४१ बालक्लबहरू, ९ स्वास्थ्य संस्थाहरू र समुदायको सहभागीमूलक संस्थागत क्षमता विकास, सबलीकरण र विभिन्न समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेर समुदाय रूपान्तरण गर्ने अवधारणा अनुरूप कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन्।

जिल्लाकै प्राथमिकतामा रहेको पुनर्निर्माण कार्यलाई सहायता पुऱ्याउन धादिङ विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम पिडा, महादेवस्थान, री, झार्लाङ र लापामा ३ वटा साझेदार संस्थाहरू मार्फत सञ्चालन भईरहेका छन्।

जिल्ला परियोजना सल्लाहकार समितिको बैठक र अनुगमनबाट प्राप्त महत्वपूर्ण पृष्ठपोषण, सल्लाह तथा सुझाव हाम्रा लागि मार्गदर्शक बनेका छन्। सहयोग र सहकार्यका लागि सबै राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरू, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, विषयगत सरकारी कार्यालयहरू र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु।

सबु तमाङ (पौडेल)
क्लष्टर टिम लिडर

यूनाईटेड मिसन टु नेपाल
UMN

रूपान्तरित नेपाली समाजमा सबैलाई प्रशस्तताको जीवन

विषयगत क्षेत्रका उपलब्धिहरू

शिक्षा

- १८ वटा विद्यालयका २० जना शिक्षक सहित हाल सम्म ३४ वटा विद्यालयका १३४ जना शिक्षक शिक्षिकाहरूले बालकेन्द्रित सिकाइ प्रक्रिया सम्बन्धी ९ दिने तालिम लिएका छन् । तालिम पश्चात् शिक्षण सिकाइ प्रक्रियामा सुधार र शिक्षकको अध्यापन गर्ने शैलीमा परिवर्तन भएको छ । २७ वटा विद्यालयहरूमा गरिएको शैक्षिक सामग्री सहयोगले विद्यार्थीहरूलाई रमाएर पढ्ने वातावरणको सृजना भएको छ ।
- ४१ वटा बालक्लबहरूले प्रत्येक वर्ष स्वमूल्याङ्कन गर्ने र वार्षिक कार्ययोजनाको विकास गरी नियमित कार्य सञ्चालन गर्ने गरेका छन् । यसरी योजना अनुसारको कार्य तथा अर्धवार्षिक समीक्षाले गर्दा बालबालिकाको क्षमता अभिवृद्धि भएको छ ।
- ३७ वटा समूहले सामूहिक खेतीको योजना बनाई प्रस्तावहरू मार्फत बिउ माग गरी सामूहिक खेतीको लागि अनुदान सहयोग प्राप्त गरेको थियो । सामूहिक खेतीबाट प्रति समूह १० हजार देखि २५ हजार सम्म आम्दानी गर्न सफल भएका छन् ।
- दुई गा.वि.स.का प्रत्येक वडाहरूमा दिइएको सहकारी शिक्षा पश्चात् पिडामा रहेको नवजीवन सहकारी संस्था मा ११३ जनाबाट सेयर सदस्यहरू वृद्धि भई १,०२१ जना सेयर सदस्य भई वार्षिक कारोवार करिव ३ करोड रहेको छ । त्यस्तै महादेवस्थान गा.वि.स.को दियालो सहकारी संस्थामा ९८६ सेयर सदस्य रहेका छन् र वार्षिक कारोवार करिब ४ करोड भन्दा माथि रहेको छ ।

स्वास्थ्य

- ८ जना स्वास्थ्यकर्मीहरूले ५ दिने आधारभूत मानसिक स्वास्थ्य तालिम, २ जना स्वास्थ्यकर्मीहरूले परिवार नियोजन सम्बन्धी ८ दिने इम्प्लान्ट तालिम र १ जना स्वास्थ्यकर्मीले २ महिने दक्ष प्रसुति सम्बन्धी तालिम लिई मानसिक स्वास्थ्य सेवा, परिवार नियोजन सेवा र प्रसुति सेवा सुचारू रूपले सञ्चालनमा ल्याएका छन् ।
- ६ वटा स्वास्थ्य संस्थामा भएको इम्प्लान्ट र कपर टी सम्बन्धी क्याम्पबाट ११६ जना महिलाहरूले सेवा लिएका छन् । ३०६ जनाले मानसिक स्वास्थ्य उपचार सेवा र २८९ जना बिरामीहरूले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी परामर्श सेवा लिएका छन् र उनीहरूको स्वास्थ्यमा सुधार आएको छ ।

- ३२ जना किशोरकिशोरीहरू मार्फत ५ वटा विद्यालयका ५६२ जना किशोरकिशोरीहरूले परिवार नियोजन, प्रजनन् स्वास्थ्य, प्रजनन् अधिकार, एच.आई.भि एड्स, लिङ्ग र लैङ्गिकता बारे सुसूचित भएका छन् ।
- ५५२ जना महिलाहरूले महिनावारीको समयमा प्रयोग गर्ने सुधारिएको धुन मिल्ने प्याड बनाउने तालिम लिई प्रयोगमा ल्याएका छन् ।

दिगो जीविकोपार्जन

- दुई जना किसानहरूले ३५ दिने पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता तालिम प्राप्त गरी आ-आफ्नो क्षेत्रमा सेवा प्रदान गर्दै आएका छन् ।
- अर्गानिक अवधारणा अनुसार २८ जना कृषकहरूले १६ हप्ते एकीकृत शत्रु जीव व्यवस्थापन तालिम प्राप्त गरे पश्चात रासायनिक मल प्रयोगमा कमी आएको र जैविक मल तयारी र प्रयोगमा वृद्धि भएको छ ।
- ज्याम्रूङ, ढोडेनी, कुमाई, हनुमान डाँडा, भदैरे र थुम्की, सेरावेशी गाउँका समूह सदस्यहरूले मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी खेती सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरी ३३ घरधुरी किसानहरूले तरकारी खेती गरिरहेका छन् । तसर्पुका २७ जना महिलाहरू सामूहिक खेतीमा संलग्न भई च्याउ र अदुवा खेती सुरू गरेका छन् ।
- तसर्पुका ७५ जना महिला किसानहरू ३ वटा सामुदायिक सशक्तिकरण सिकाइ केन्द्रहरूमा सहभागी भई कृषि सम्बन्धी विभिन्न जानकारी, स्वास्थ्य सरसफाइ बारे सचेतना, महिला हक अधिकार, पोषण, स्थानीय सेवा प्रदायक निकायबाट पाउनुपर्ने सेवासुविधा बारे ज्ञान हासिल गरेका छन् ।

शान्ति प्रवर्द्धन

- ९ वटा साझेदार संस्थाहरूले "हानी नगरौं" कार्याशालामा सहभागी भई आ-आफ्नो संस्थाको द्वन्द्व संवेदनशीलता नीति बनाएका छन् । परियोजनाका क्रियाकलापहरूको संयोजन र विभाजन विश्लेषण गर्न सक्ने भएका छन् ।
- ३ जना अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू उपचारपछि सामान्य अवस्थामा फर्किएका छन् र निरन्तर विद्यालय जान सकेका छन् ।
- ११ जना अपाङ्गता भएका र १९ जना एच.आई.भी. सङ्क्रमित र प्रभावित बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग गरिएको छ र बालबालिकाहरूको पठनपाठनमा सहजता आएको छ । उनीहरू मध्ये २ जनाले यस वर्ष एस.इ.इ. उत्तीर्ण गरेका छन् ।

- पुनर्स्थापित बालबालिकाका दुई जना अभिभावकहरूलाई बाख्रापालनका लागि बिउ पूँजी रू १०,०००।- प्रति परिवार सहयोग पश्चात् रू. ८,५००।- देखि रू.१३,०००।- सम्म आम्दानी गर्न सफल भएका छन् ।

सर्वाङ्गीण विकास

- १० वटा समूहका २० जना सहजकर्ताहरूले आ-आफ्नो समूहमा सहजीकरण सम्पन्न गरेका छन् । समूहका सदस्यहरू मासिक बैठक बसी समुदायका समस्या र समाधान बारे छलफल गर्दै टोल सरसर्फाइ, विद्यालय क्षेत्र सरसर्फाइ, त्रिशुली बचाउ अभियान आदिमा सहयोग गरेका छन् ।
- मानेभञ्ज्याङ, पिडा र सादोबाटो मैदीका २८ जना बालबालिकाहरूले शैक्षिक सामग्रीहरू सहयोग प्राप्त गरी आफ्नो अध्ययनलाई निरन्तरता दिइरहेका छन् र उनीहरूको पठनपाठनमा सहजता आएको छ ।
- पिपलटारका एकल महिलालाई मैदीको समूहका सदस्यहरूले रू.११,५००।- बराबरको जस्तापाता सहयोग गरी घर निर्माण हुँदा उनका ४ सदस्यीय परिवारलाई बसोबास गर्न सहज भएको छ ।
- नलाङको समूहका सदस्यहरू मिलेर १ जना दृष्टिविहीनलाई उपचारका लागि रू ६,०००।- आर्थिक सहयोग गरेका छन् र उपचार पश्चात् उनको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार आएको छ ।

सुशासन

- संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई बलियो बनाई कमी कमजोरीहरूलाई समयमा सच्याउने उद्देश्यले आन्तरिक लेखा परिक्षण निर्देशिका निर्माण भई आन्तरिक लेखा परिक्षण समितिको भूमिकामा क्रियाशीलता बढेको छ ।
- सबै साझेदार संस्थाहरूको परियोजना अनुगमन समितिद्वारा वार्षिक अनुगमन गर्ने र परियोजनाको प्रगति समीक्षा भएको छ ।
- साझेदार संस्थाहरूमा कर्मचारीहरूको वार्षिक कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनलाई संस्थाको नियमित कार्यको रूपमा अगाडि बढाएका छन् ।
- सिर्डस धादिङले सञ्चालन गर्दै आएको सिकाइ केन्द्र मार्फत ३१ जनालाई आधारभूत ब्युटीपार्लर, २९ जनालाई कम्प्युटर, २१ जनालाई सिकर्मी डकर्मी र ४० जनालाई स्टील फिटिङ तालिम बाट जम्मा १४५ जना लाभान्वित भएका छन् । तालिम पश्चात् ६७ जना रोजगारमा आबद्ध भई आम्दानी गरेका छन् ।

एउटै तालिमले सुरक्षित प्रसुति गराउन सहयोग

मेरो नाम कोपिला लामिछाने हो । म २३ वर्षकी भएँ । पेशाले स्वास्थ्यकर्मी हुँ । म विगत ३ वर्षदेखि धादिङ जिल्लाको मूलपानी स्वास्थ्य चौकीमा अनमीको रूपमा काम गर्दै आएकी छु ।

मेरो सपना नर्स बन्ने अनि जनताको सेवा गर्ने थियो । एस.एल.सी. पास गरेपछि आफ्नो सपना पूरा गर्न बाग्लुङको स्वास्थ्य अध्यापन गराउने एक संस्थामा अनमी पढें । अध्ययन पश्चात् मूलपानी स्वास्थ्य चौकीमा काम सुरू गर्ने अवसर पाएँ ।

मेरो मुख्य काम गर्भवती महिलाहरूलाई परामर्श दिने र उनीहरूको सुरक्षित प्रसुति गराउने हो । पेशामा खुशी हुँदाहुँदै पनि म भित्र एक किसिमको असन्तुष्टि रहिरहेको थियो । आपत्कालिन अवस्थामा सुरक्षित सुत्केरी गराउनु पर्‍यो भने कसरी गर्ने ? डर थियो । गाउँमा बाटोघाटोको अवस्था राम्रो छैन र तत्काल सदरमुकाम लैजान पनि अप्ठ्यारो छ । वर्षायाममा त झन् बढी समस्या । त्यसमाथि पनि मैले प्रसुति गराउनका लागि कुनै तालिम लिएको छैन । पढे अनुसारको ज्ञानको आधारमा प्रसुति गराउँदै आएको थिएँ । यदि गम्भीर प्रकृतिको प्रसुति गराउनु पर्ने भयो भने के गर्ने र कसरी गर्ने होला भनेर डर लागेर आउँथ्यो ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय धादिङबाट बेला बेलामा दक्ष प्रसुति कर्मी तालिम (Skill Birth Attendant - SBA Training) प्रदान भइरहन्थ्यो । मैले अवसर पाएको थिइन । कुनै समय अवसर पाउँछु होला भन्ने प्रतीक्षा गरिरहेको थिएँ । कोसोक नेपाल र यू.एम.एन. धादिङले सञ्चालन गरेको सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत दक्ष प्रसुति कर्मी तालिमको लागि जनस्वास्थ्य कार्यालयबाट मेरो नाम छनोट भएछ । त्यसपछि मैले दुई महिनासम्म दक्ष प्रसूतिकर्मी तालिम लिएँ । तालिम पश्चात् जस्तोसुकै अवस्थामा पनि आपत्कालिन रूपमा प्रसुति गराउन सक्छु भन्ने हिम्मत बढेर आयो । स्वास्थ्य चौकीमा फर्किएँ । मूलपानी स्वास्थ्य चौकीमा उल्टो गरी बसेको बच्चा भएको प्रसुति गराउनु पर्ने अवस्था आयो । तालिमको ज्ञान र सिपले सुरक्षित पुसूति गराएँ । जटिल केस सफल भयो । आमा र बच्चाको ज्यान जोगाउन सकिएकोमा खुसी छु । कहिलेकाहीँ आमा र बच्चा दुवैलाई भेट्छु, औधी खुसी लाग्छ । उनीहरूलाई भेटेको दिन मेरो अनुहार नै उज्यालो हुन्छ ।

शान्ति तामाङ
कार्यक्रम संयोजक, कोसोक नेपाल

साझेदार संस्थाहरुको नाम तथा लक्षित समुदाय विवरण

नाम	साझेदारी मिति	लक्षित कार्यक्षेत्रहरू	लाभान्वित संख्या (जना)	विषयगत क्षेत्र
चन्द्रज्योती एकिकृत ग्रामीण विकास समाज धादिङ	२९ अक्टोबर २००६	मार्पाक, सल्यानकोट र आगिञ्चोक	६६६	स्वास्थ्य
जगतज्योती सामुदायिक विकास समाज मैदी	३१ अक्टोबर २००६	मैदी, मुरलीभञ्ज्याङ र त्रिपुरेश्वर	४९४	स्वास्थ्य
नारी जागरण केन्द्र	३१ अक्टोबर २००६	ज्यामरूङ निलकण्ठ, कुम्पुर, मार्पाक, री र झार्लाङ	२१३	अपाङ्गता र दिगो जीविकोपार्जन
परिवर्तनको लागि प्रतिवद्ध समाज नेपाल	२४ अक्टोबर २००६	वसेरी, मूलपानी र फुलखर्क	७१९	स्वास्थ्य
प्रयत्नशील सामुदायिक विकास समाज (प्रयास) नेपाल	१५ डिसेम्बर, २००७	पिडा र महादेवस्थान	४१५१	शिक्षा र विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम
धादिङ इसाई समाज	१ फेब्रुअरी २०१६	केवलपुर, पिडा, गजुरी, बेनिघाट, मैदी, चैनपुर, सल्यानटार र निलकाण्ठ	२७८	सवाङ्गिण विकास
नमस्ते ग्रामीण विकास समाज, लापा	९ डिसेम्वर २००७	लापा	१०१३	विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम
साना किसान कृषि सहकारी जिल्ला संघ, धादिङ	२७ डिसेम्वर २००७	तसर्पु, नौबिसे, बैरेनी र निलकण्ठ	७०५	दिगो जीविकोपार्जन
हिमालय सामुदायिक मुक्ति समाज नेपाल	१८ डिसेम्वर २००७	री र झार्लाङ	२२४४	विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम

विषयगत क्षेत्रहरू	जम्मा बजेट	जम्मा खर्च
सुशासन	२९,६७,४९७	२१,३६,२१५
शिक्षा	१,१७,३३,९६४	१,१६,६७,४११
स्वास्थ्य	७२,६४,८५५	६६,३३,२६५
दिगो जीविकोपार्जन	५४,३७,७१६	५३,७०,४७४
शान्ति प्रवर्द्धन	१४,६१,४७६	१२,६६,२८०
सर्वाङ्गीण विकास	३४,७३,४१४	३३,९७,९६०
कोर क्लष्टर	२९,५६,१८१	२६,४६,७०८
जम्मा	३,५२,९५,१०३	३,३१,१८,३१३

कर्मचारी नामावली

कल्पना भट्टराई	वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत - स्वास्थ्य
कृष्णा कुमारी मल्ल	वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत - असल शासन
जीवन राई	कार्यक्रम अधिकृत - सर्वाङगीण विकास
दुर्गा प्रसाद आचार्य	प्रशासन तथा वित्त अधिकृत
नवराज जोशी	वरिष्ठ कार्यक्रम अधिकृत - शिक्षा
राजकुमार श्रेष्ठ	कार्यालय सहायक
सबु तमाङ्ग (पौडेल)	क्लष्टर टिम लिडर
शैलेस भट्टराई	कार्यक्रम अधिकृत - दिगो जीविकोपार्जन

यूनाईटेड मिसन टु नेपाल
गणेशमार्ग, पुछार बजार
निलकण्ठ-३, धादिङबेशी, धादिङ
फोन नं.: १०-५२०९१३
इमेल: dhading@umn.org.np
वेभसाईट: www.umn.org.np